

KYBERŠIKANÁ

Co je kyberšikaná?

- ⊖ zneužití informačních technologií (internetu, mobilních telefonů) k vydírání, ubližování, ztrapňování, obtěžování, ohrožování či zastrasování jedné nebo více osob

Jaké jsou formy kyberšikaný?

- Zasílání urážlivých a zastrasujících zpráv nebo pomluv (e-mail, SMS, chat, ICQ, Skype)
- Pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následné zveřejňování s cílem poškodit vybranou osobu
- Vytváření internetových stránek, které urážejí, pomlouvají nebo ponižují konkrétní osobu (blogy a jiné www stránky)
- Zneužívání cizího účtu - krádež identity (e-mailového, diskuzního apod.)
- Provokování a napadání uživatelů v diskuzních fórech, tapetování (chatovací místnosti apod.)
- Odhalování cizích tajemství
- Vydírání pomocí mobilního telefonu nebo internetu
- Obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním

Jaké jsou nejnámější formy kyberšikaný?

Sexting = elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem. Dochází tak k poškozování oběti, známy jsou i různé formy vydírání.

kybergrooming = Označuje jednání osoby, která se snaží zmanipulovat vyhlédnutou oběť (nejčastěji pomocí chatu, SMS zpráv, ICQ a Skypu) a donutit ji k osobní schůzce. Výsledkem schůzky může být sexuální zneužití oběti, fyzické mučení, nucení k terorismu apod.

kyberstalking a stalking = zneužívání informačních technologií k pronásledování, opakovanému stupňovanému obtěžování, které může mít různou podobu a intenzitu.

Nebezpečný rozdíl mezi šikanou a kyberšikanou

- ! **Útočníci jsou anonymní** → Ve virtuálním prostředí většinou útočníci vystupují pod přezdívkou (nickem), udávají jiný věk, jiné povolání, používají pro oběť neznámou e-mailovou adresu, telefonní číslo atd. Oběť tak má jen malou šanci přijít na to, kdo na ni útočí.
- ! **Není dán profil útočníků a profil oběť** → Původcem kyberšikaný může být každý, kdo má základní znalosti informačních a komunikačních technologií.
- ! **Místo a čas útoků** → Není dáno. Kdykoliv, odkudkoliv, kdekoliv.
- ! **Při šíření kyberšikaný pomáhá útočníkovi publikum, aniž by se útoky opakovaly** → Prostředky kyberšikaný (viz formy) se dají velmi jednoduše rozeslat dál. Proto má kyberšikaná velmi početné publikum, které se postará o další rozšíření. A tím pak umožňuje zvyšovat intenzitu útoku a zhoršovat jeho dopad na oběť.

! **Dopady kyberšikany na oběť není snadné rozpoznat** → oběti jsou často uzavřené do sebe a nekomunikují o problémech s okolím. Důvodů je více - strach, stud, rodiče nerozumí počítačům, dítě nepozná, že jde o projevy psychického šikanování apod... Na řešení svých problémů tak zůstávají často sami, což může vést k tomu, že situaci nezvládnou.

Jak postupovat a co při podezření dělat?

- ✓ Okamžitě ukončete komunikaci.
- ✓ Nekomunikujte s útočníkem, nesnažte se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožujte, nemstěte se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.
- ✓ Zablokujte útočníka.
- ✓ Zamezte útočníkovi přístup k vašemu účtu nebo telefonnímu číslu.
- ✓ Uchovejte všechny důkazy (sms, mms, screenshoty...)
- ✓ Zjistěte co nejvíce informací.

- ✓ Ujistěte své dítě, že jste zcela na jeho straně, má vaši plnou podporu a může se spolehnout na vaši ochranu.
- ✓ Nechtějte po svých dětech, aby byly statečné a vrátily to, co se jim stalo, není to řešení.
- ✓ Pomozte svému dítěti zvládnout psychickou zátěž a informujte ho, jak se vyhnout nebezpečným situacím.
- ✓ Máte-li podezření, spojte se s ředitelem školy, školním metodikem prevence nebo s třídním učitelem. Trvejte na osobní schůzce.
- ✓ V případě důvodného podezření na páčání trestné činnosti na vašem dítěti informujte neprodleně Policii ČR.

Prevence rodičům

- Zajistěte, aby dítě vědělo, že všechna pravidla chování při kontaktu s ostatními lidmi jsou stejná jako v reálném životě.
- Učte své děti vhodnému chování na internetu. Seznamte je s pravidly používání internetu či mobilního telefonu.
- Buďte vzorem vhodného užívání moderních technologií.
- Sledujte aktivity svých dětí, když jsou online. Zajímejte se o to, k čemu vaše dítě mobilní telefon či internet používá.
- Používejte filtrační a blokační software.
- Všimněte si varovných znaků toho, že se děje něco neobvyklého. Jak se dítě při elektronické komunikaci chová, včetně reakcí dítěte na vaši přítomnost. Kultivujte a udržujte se svými dětmi otevřenou a upřímnou linii komunikace. Dejte dítěti najevo, že za vámi může přijít s problémem.

Bližší informace, linky důvěry

Linka bezpečí - www.linkabezpeci.cz - 800 155 555, 116 111 (non-stop)

Modrá linka - www.modralinka.cz - 549 241 010, 608 902 410 (prac. dny 9 - 21 h.)

<http://www.sikana.org/>

www.primarniprevence.cz

www.prevence-praha.cz

www.internethelpline.cz

www.e-bezpeci.cz

<http://www.kybersikana.eu/>

